

Samferdselsdepartementet
v/Kollektiv- og
yrkestransportseksjonen

postmottak@sd.dep.no

Dato: 14.02.2017

Vår ref.: 17-923

Deres ref.:

Transportløyvegarantien – utfordringer og endringsforslag

1. Innledning

Det vises til tidligere dialog om garanti for gods- og persontransportvirksomhet i medhold av forskrift etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova). Finans Norge har den siste tiden blitt kjent med en rekke utfordringer våre medlemsbanker støter på i forbindelse med garantien, og vi vil derfor i dette brev foreslå enkelte endringer.

2. Hovedutfordringene i gjeldende garantierklæring

a. Skjæringstidspunktet

Hovedutfordringene skyldes i hovedsak det fastsatte skjæringspunktet i punkt 6; ved bytte av garantist vil ny garantist være ansvarlig for oppståtte ikke forfalte krav, mens ansvaret for oppståtte, forfalte krav i tidligere garantists garantiperiode også vil påhvile tidligere garantist i 6 måneder etter garantien opphørte. Denne regelen er uheldig av flere årsaker:

For det første vil uprioriterte kreditorer ha et dobbelt garantibeløp i 6-måneders perioden. Dette innebærer at kreditorfellesskapet gis en tilfeldig fordel alt ettersom når en eventuell konkurs blir åpnet. Finans Norge mener dette ikke kan være riktig.

For det annet utgjør skjæringstidspunktet en hindring for bankbytte og det er fordyrende for løyvehaver. I og med at tidligere garantist vil sitte med risikoen for eventuelle oppståtte, forfalte krav i seks måneder etter at ny garanti er stilt, vil tidligere garantist nødig frigi sikkerheter som er etablert før denne seksmånedersfristen er gått ut. Samtidig vil løyvehaver ofte trenge nettopp disse sikkerhetene for å få etablert ny garanti i annen bank. Regelen får

også den konsekvens at løyvehaver i overgangsperioden på 6 måneder må betale provisjon både til tidligere og ny garantist.

b. Innhenting av oppsigelse fra tidligere kunde

For at løyvegarantien skal opphøre og seks-måneders fristen begynne å løpe, må garantien sies opp skriftlig av kunden etter reglene i punkt 10. Kunden vil normalt ha byttet bank og skaffet til veie en ny garanti, og er derfor ofte ikke interessert i å avgi en skriftlig oppsigelse. Tidligere garantist vil dermed måtte vurdere å selv si opp garantien overfor løyvemyndigheten, jf. punkt 10 første setning, noe som innebærer at det vil ta lenger tid, dvs. to måneder, før garantien opphører og fristen begynner å løpe.

Finans Norge er kjent med at enkelte fylkeskommuner i konkrete tilfeller har bekreftet opphør av tidligere garanti seks måneder etter at ny garanti er mottatt, til tross for at løyvehaver ikke har sagt opp. Statens Vegvesen derimot tolker, så vidt vi forstår våre medlemmer, avtaleteksten dit hen at melding fra løyvemyndighet om bytte av garantist ikke automatisk medfører forfall av ansvar for utgående garantist og at finansforetaket må følge reglene for oppsigelse av garanti for at frist skal begynne. Dette er upraktisk for finansforetakene.

c. Oppsigelse dersom garantien bringes til opphør på andre grunnlag enn oppsigelse fra garantist eller løyvehaver

Oppsigelse fra garantist eller løyvehaver er blant de forhold som kan bringe garantien til opphør jf. 4 bokstav a og b jf. punkt 10. Etter vår oppfatning kan punkt 10 ikke forstås slik at oppsigelse er nødvendig dersom garantien bringes til opphør etter de øvrige grunnlagene i punkt 10. Vi er kjent med at Statens Vegvesen i alle fall i en sak har ment at punkt 10 kommer til anvendelse også ved opphør på andre grunnlag enn oppsigelse. En slik praksis er egnet til å skape uklarheter rundt varigheten av garantiansvaret og er vanskelig å praktisere i de tilfeller hvor garantien opphører, for eksempel når løyvehaver dør eller foretaket slettes.

d. Ombytte av garantier

Det er også en viss usikkerhet i næringen knyttet til ombytte av garantier. I rundskriv N-1/2015 fra departementet pkt. 2 sies følgende:

«Når en garanti avløser en annen, regnes dette for ombytting av garanti. Dette gjelder både ved skifte av garantist og ved opptrapping og nedtrapping av antall løyver. Ved ombytting av garanti må garantisummen regnes på grunnlag av de nye garantisummene for alle løyvene til løyvehaveren.»

I garantiteksten omtales ombytting av garantier bl.a. i pkt. 5:

«5. Garantiperiode ved ombytting av garantier

Avløser Garantien en annen, tilsvarende garanti (herunder som følge av skifte av Garantist), dekker Garantien også krav som har oppstått, men ikke var forfalt til betaling i garantiperioden for den tidligere garanti. Krav som nevnt i første punktum kan i så fall ikke kreves dekket av den tidligere garanti. Gjaldt den tidligere garanti et høyere beløp enn Garantien her, gjelder den tidligere garantis beløp for krav som nevnt i første punktum, forutsatt at kravet blir mottatt av Garantisten innen 6 måneder etter at den tidligere garanti opphørte.» (vår understreking)

Dersom garantisummen totalt er endret ved garantibyttet, enten fordi garantibeløpene er endret eller antall løyver er endret, forstår vi bestemmelsen ovenfor slik at ny garantist vil ha et høyere/lavere garantiansvar enn det som ny utstedt garanti faktisk lyder på i 6 måneder etter at den tidligere garantien opphørte. Hvis denne oppfatningen er korrekt, burde dette vært presisert i garantiteksten.

3. Forslag til endringer i løyvegarantien

Finans Norge er av den oppfatning at problemstillingene under pkt. 2 bokstav a (over) kan unngås ved å endre skjæringspunktet i løyvegarantien slik at ny garantist overtar det fulle ansvar for alle krav, dvs. både for oppståtte ikke-forfalte krav og for oppståtte forfalte krav. På denne måten vil man unngå dobbeltdekning for enkelte kreditorer, samt unngå uheldige konsekvenser av gjeldende garanti for løyvehaver.

I tilfeller hvor tidligere garanti var høyere for eksempel fordi løyvehaver hadde flere løyver enn under den nye garantien, bør det oppstilles krav om at den nye garantisten i en overgangsperiode på 6 måneder også er ansvarlig for det høyere garantiansvar under tidligere garanti. (Utvidet ansvar som følge av et tidligere høyere garantibeløp vil banken inkludere i vurdering av om den vil tilby løyvehaver en garanti.) Det bør også presiseres i garantiteksten at tilsvarende ansvar i overgangsperiode av tilsvarende varighet må gjelde dersom løyvehaver reduserer antall løyver som faller innunder en garanti.

Dersom virksomheten til løyvehaver skal avvikles, for eksempel som følge av konkurs, mener vi det fortsatt er hensiktsmessig med en seks måneders oppsigelsestid, under den forutsetning at det ikke foreligger mulighet for dobbeltdekning for enkelte kreditorer.

Likeledes mener vi at den nye garantistens ansvar må inntre fra løyvemyndighetens registrering av melding fra den nye garantist. Dette vil samtidig medføre at det er unødvendig med oppsigelse fra løyvehaver, jf. punkt 2 bokstav b (over), og derigjennom forenkle bankens og løyvemyndighetenes administrative arbeid.

Finans Norge vil dessuten understreke at vi ikke kan se at det er grunnlag i gjeldende garanti for at finansforetaket må si opp garantien dersom garantien bringes til opphør på grunnlag

av pkt. 4 bokstav c-e. Vi mener dette må klargjøres enten i garantiteksten eller direkte overfor løyvemyndighetene.

4. Avslutning

Finans Norge ber om at departementet vurderer å foreta disse endringene i garantiteksten. Dersom departementet ikke ønsker å foreta endringene, ber vi om departementets kommentarer til problemstillingene.

Med vennlig hilsen
for **Finans Norge**

Evy Ann Hagen
direktør /advokat

Charlotte Tvedt
juridisk fagsjef